

Het heiligenboek

De nederigheid van Maria van Egypte *Tom Zwaenepoel*

Over het leven van Maria van Egypte weten we weinig. Volgens de legende leeft ze zeventien jaar lang als prostituee in Alexandrië. Op een dag wil ze deelnemen aan een pelgrimstocht naar het Heilige Kruis in Jeruzalem. Om het schip te betalen, biedt ze de bemanning haar diensten aan. In Jeruzalem probeert ze tot driemaal toe de Grafkerk binnen te stappen, maar telkens houdt een onzichtbare macht haar aan de ingang tegen. Een stem zegt dat ze niet waard is om Jezus' kruis te zien. Als ze aan de kerkmuur een beeld van Maria ziet en haar vergiffenis vraagt, krijgt ze toegang. Met de drie munten die ze van een onbekende krijgt, koopt ze drie broden en ze trekt als boetelinge de Jordaan over, de woestijn in. Daar leeft zij 47 jaar lang in boete, volstrekt afgescheiden van de wereld. Volgens de legende vindt de monnik Zosimus de naakte vrouw, die slechts is bedekt met haar lange haren. Ze vraagt hem op het volgende paasfeest terug te keren met de communie. Op Witte Donderdag begeeft de monnik zich naar de Jordaan, maar hij raakt niet over de rivier omdat het water uit de bedding is getreden. Maria komt hem tegemoet, maakt een kruisteken, stapt over het water, ontvangt de communie, maakt opnieuw een kruisteken,

loopt over het water en verdwijnt. Als Zosimus na een jaar terugkeert, ziet hij haar onaangetaste lichaam liggen. In het zand leest hij haar vraag om begraven te worden. Een leeuw graaft met zijn klauwen het graf.

Zosimus is de mannelijke tegenhanger van Maria. Zijn leven is tegengesteld aan het hare. Van kindsbeen af staat hij ten dienste van God. Zijn vader heeft hem, toen hij nog een kleine jongen was, naar het klooster gedragen om een 'heilig' leven te leiden. Hij leeft in de stilte van een klooster, geeft zijn wijsheid via woord en voorbeeld aan zijn leerlingen door. Na 53 jaar kloosterbestaan wordt hij overvallen door laatdunkende zelfgenoegzaamheid en trots. Hij hoort een stem die hem eraan herinnert dat niemand tijdens zijn leven 'volkomen' is en die hem aanspoort naar een klooster bij de Jordaan te trekken. Hij zoekt de abt op en wil opnieuw een leven van gehoorzaamheid en verzaking. Onder de monniken van dit klooster bestaat de traditie om de periode tussen de eerste vastenzondag en Palmzondag in hun eentje in de woestijn door te brengen. Zo komt Zosimus bij Maria terecht.

De Jordaan is de grens die hij moet oversteken. Het is de rivier van het doopsel, het beslissende

keerpunt. Zosimus gaat door de Jordaan, klimt de oever op en bevindt zich in de woestijn. Hier helpen hoogmoed en zelfgenoegzaamheid niet. Hij verwacht een geestelijke vader die nog 'groter' is dan hijzelf. Ook in dat opzicht is hij Maria's tegenbeeld. Terwijl Zosimus op zoek is naar een mens die hem kan helpen, probeert Maria al het menselijke te ontvluchten. Zij vlucht, hij loopt na. Zij voelt zich onwaardig, overgeleverd aan God, hij zoekt de menselijke perfectie. Wanneer hij Maria ziet, bestempelt hij zichzelf als zondaar. Op haar beurt valt zij op haar knieën en vraagt ze zijn zegen. Om de beurt smeken ze om elkaars zegen. Wat Maria groot maakt, is haar nederigheid en dat beseft de monnik. Aan hem vertelt ze haar leven, dat één grote schande is. Zosimus luistert zonder commentaar en kan op het einde van haar verhaal alleen nog „Meesteres” stamelen. Hij is op zoek naar een geestelijke vader en vindt een heilige. Heilig word je in de woestijn. Kort nadat hij Maria begraven heeft, sterft ook Zosimus, bijna honderd jaar oud. Het verhaal van de heilige boetelinge kan hij nog vertellen aan zijn medebroeders.

In de titel van het heiligenverhaal *Vita Mariae Aegyptiae* staat alleen Maria's naam vermeld. Van

de hoogmoedige Zosimus kunnen we blijkbaar weinig leren. Zijn taak bestaat uitsluitend in de verkondiging van Maria's heiligheid. Alleen door nederigheid komt de mens bij God. Een oud spreekwoord zegt: falen is niet het vallen, maar het blijven liggen. Fouten maken is niet erg, zolang je er maar van leert en er de nodige conclusies uit trekt. Uit elk positief of negatief verhaal kan de mens wijze raad en inspiratie putten voor een volgende episode uit zijn leven. Die hoopvolle overtuiging maakt het leven boeiend en een beetje heilig.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tiel, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

27 februari, 22.30 uur, VRT één. *L'affaire Leila. Deel 1*, eerste aflevering van de zesdelige Frans-Belgische serie *A tort ou à raison* over het Belgische rechtssysteem, bekeken door de ogen van een onderzoeksrechter, een advocate, een politicommissaris en een journalist. De Tunesische Leila Kacem vreest dat haar man zal worden uitgewezen als terrorist en neemt contact op met advocate Florence.

27 februari, 20.40 uur, Canvas. *De eerste Ivorianen van Beveren. Twaalf jaar later*, nieuwe aflevering van de documentaire serie *Belga Sport* over memorabele momenten en verhalen uit de moderne sportgeschiedenis.

28 februari, 23.10 uur, Canvas. In de serie *De uil van Athena* de aangrijpende Zwitserse documentaire *Special Flight* uit 2012, over een 'administratief detentiecentrum' voor uitgeprocedeerde asielzoekers in Genève, de laatste halte alvorens ze desnoods onder dwang op een *vol spécial* naar hun land van herkomst worden gezet.

1 maart, 22.10 uur, Canvas. *Sunshine Cleaning*, Amerikaanse tragikomedie uit 2008 over een alleenstaande moeder die 'misdaadplaatsen' gaat schoonmaken.

De vrome kudde

Naar Benidorm *Ingezonden door Urbain Vrijdaghs*

Alle passagiers van het vliegtuig zitten op hun plaats. Het is nog wachten op de piloten. Twee mannen komen aangestapt uit het staartcompartiment en begeven zich richting cockpit. Ze dragen een pilotenuniform en een donkere bril. De ene heeft een hond aan de leiband en de andere tikt met een witte stok voor zich uit op de vloer. Ze bereken de cockpit en sluiten de deur achter zich. De passagiers lachen zenuwachtig naar elkaar, fronsen de wenkbrauwen of doen alsof ze het een leuke grap vinden.

Dan worden de motoren gestart en het vliegtuig begint te rijden. Het draait de startbaan op en remt even. Het motorgeluid zwelt aan en het vliegtuig begint te rijden, sneller en sneller, maar het stijgt niet op. Door de raampjes zien de passagiers dat het vliegtuig pal op een meer afstevent. Het vliegtuig raast nu vooruit en meerdere passagiers beginnen te beseffen dat ze nooit zullen opstijgen en in het meer zullen belanden. Er wordt uit vele kelen gegild, maar net op dat ogenblik trekt het vliegtuig zachtjes op en komt het zonder problemen van de grond.

De passagiers komen stilaan tot bedaren en praten nog wat na over die angstaanjagende grap. Enkele minuten later is het incident vergeten. In de cockpit betast de piloot het dashboard, vindt de automatische piloot en zet hem in werking. Er ontspint zich volgend gesprek:

– Weet je wat me soms bang maakt?

– Neen. Wat dan?

– Een van deze dagen beginnen ze te laat te gillen en dan zijn we er allemaal aan.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

halfbloed Zuid-Am. vrouw	draag- doek vezel- stof	golf- term troef- kaart	land in Azië	vlucht- heuvel tussen- ruimte				
								8
nader- hand dun plaatje					april schaft- lokaal			
				geleerd bijvoor- beeld (Fr.)				
moment				familieid muziek- term		vreemde munt		koren
op die manier	miserabel kleur							7
		ad acta papegaai		welige groei				6
bazige vrouw retour			gesneden hengst					bordspel
				slang				1
deel v.e. mast			koning v.d. elfen					5

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: STAALWOL

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---